

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛЮГРАФ”

мистецтва, вона докладала великих зусиль для збереження та розвитку української національної культури, примноження та популяризації у світі її здобутків. Засвоївши надбання італійської вокальної школи, сплавивши їх, завдяки своєму таланту, з українською пісенністю, драматичним мистецтвом та композиторською школою в єдине ціле, О. Любич-Парахоняк внесла у процес формування Львівської, а значить і національної вокальної школи свій неповторний внесок.

1. Видатний співак Олександр Мишуга. Спогади. – Львів, 1964.

2. “Високий Замок”. 28 лютого 2007 р.

3. Волошин М. Попис елевів // Діло. – 1911. – Ч. 48. – 8 квітня.

4. Волошин М. “Наталка Полтавка” серед наших робітників // Діло. – 1908. – Ч. 260. – 17 листопада.

5. Глинський М. Спогади. – Київ. 1993.

6. Козак І. Вечір Шуберта // Діло. – 1912. – Ч. 116. – 25 травня.

7. Людкевич С. З музичних пописів // Діло. – 1909. Ч. 140. – 29 червня.

8. Людкевич С. Ще про вечір Шуберта // Діло. – 1912. – Ч. 117. – 28 травня.

9. І.Н. “Мадам Батерфляй”. Виступ п. Олександри Любич // Діло. – 1932. – Ч. 22. – 31 січня.

10. Нижанківський О. Два концерти в пам'ять 100-літніх роковин уродин М. Шашкевича 6–7 листопада 1911 р. у Львові // Діло. – 1911. – Ч. 249. – 9 листопада.

11. Шухевич Т. З музики // Діло. – 1918. – Ч. 108. – 15 травня.

Стаття надійшла до редакції 18.08.2010

УДК 78(477)

Катерина Тимик, магістр педагогічної освіти
Олександра Німилович, доцент
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛЮГРАФ”

У статті робиться спроба якомога повніше розкрити характерні риси діяльності знаного музикознавця Романа Савицького-молодшого як продовжувача традицій визначних представників культурно-мистецької і музикознавчої думки Галичини.

Ключові слова: музикознавство, композитор, митець, музика, бібліографія, творчість.

В статтє делается попытка как можно полнее раскрыть характерные черты деятельности известного музыковеда Романа Савицкого-младшего как продолжателя традиций выдающихся представителей культурно-художественного и музыковеда мнения Галичины.

Ключевые слова: музыковедение, композитор, художник, музыка, библиография, творчество.

In the article an attempt is done as possible completer to expose the personal touches of activity of the known musicologist Romana Savyts' koho-junior as a continuer of traditions of prominent representatives of cultural and art and musicologist opinion of Galychina.

Key words: musicology, composer, artist, music, bibliography, creation.

Актуальність дослідження. Висвітлення художніх явищ і творчої атмосфери минулого і сьогодення в певних історико-політичних умовах, простеження еволюції форм естетичного мислення належить до актуальних завдань українського мистецтва та культурології.

Серед недостатньо досліджених сьогодні тем залишається музична культура Галичини кінця XIX – XX ст., незважаючи на численні спроби музикознавців висвітлити здобутки тогочасних митців. Якщо в 20 – 30-х роках XX ст. відбувались вагомні зрушення в засадах естетики, творчості, стилістики, здійснювались ґрунтовні відкриття в царині педагогіки, то 40 – 50-ті рр. XX ст. стали руйнівними стосовно винищення і арештів провідних митців Галичини, заборонення їх творчої

спадщини і порятунок чималої кількості культурних діячів втечею з рідного краю в країни Заходу. Відрадно, що відкриваються документи, архівні матеріали, віднайдені наукові праці, методичні трактати, музичні твори, як, наприклад, композиції Василя Барвінського, які вважались втраченими або були заборонені цензурою.

Нове професіональне поповнення з'явилося й у західноукраїнській музиці. На початку XX століття за традицією працювали майже самі аматори, серед яких виділялися дві постаті композиторів-професіоналів – С. Людкевич та В. Барвінський. І ось із середини 20-х років на допомогу корифеям приходять когорта молодих фахівців: Т. Шухевич, Г. Левицька, Р. Савицький (піаністи); А. Рудницький, Н. Нижанківський,

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛІОГРАФ”

Б. Кудрик, М. Колесса, Р. Сімович (композитори); В. Витвицький, З. Лисько (музикознавці); Р. Любинецький, Д. Бандрівська, М. Сабат-Свірська (співаки) та інші. Завдяки їм розгорнулася по всій Галичині активна діяльність Вищого музичного інституту імені М. Лисенка; камерні концерти класичної музики відбувалися не тільки в містах, а й у селах; почав виходити журнал-місячник “Українська музика”; у 1934 році створено професійну спілку українських музикантів СУПРОМ.

Василь Барвінський виховав ціле гроно талановитих музикантів, музикознавців, які своєю творчою працею несли славу України далеко за її кордонами, й чимало зусиль доклали для пошуку знищених композицій свого улюбленого педагога. Серед таких мистецьких постатей видатний піаніст Роман Савицький. З іменем Василя Барвінського була тісно пов’язана доля Р. Савицького-батька і, як виявилось, й сина, зокрема в упорядкуванні архівів, пошуку творів різних жанрів видатного композитора, їх упорядкування і дослідження.

Музична діяльність Романа Савицького-молодшого багатогранна. У 1950 – 60-х роках він виступав як виконавець-піаніст, навчаючись у свого батька, але найбільше уваги, поряд з бібліотечною справою, присвятив музикознавству й музичній критиці. Своє наукове кредо музикознавець розкрив у короткій преамбулі до “Бібліографії друкованих писань” зазначаючи, що його пріоритети “зумовлені схильністю до музично-наукового світу, освітою та 40-літньою практикою в бібліотечній системі Америки. Музичні дослідження розвинулись природним продовженням щоденних бібліотечних робіт, які теж вможливили професійний “фокус” на музичну бібліографію, дискографію, фільмографію. А знахідки й досвід при темі впливів українки на музику Заходу остаточно переконали, що українська музика та, взагалі, мистецтво вже давно знаходяться в орбіті світової культури” [34, 1].

Огляд наукової літератури засвідчив, що титанічна праця, багатогранна діяльність музикознавця Романа Савицького-молодшого у спробі відродження творчості Василя Барвінського, розкриття творчості видатних композиторів М. Лисенка [28], З. Лиська [38], Л. Колесси [30], Д. Гординської-Каранович [29], змістовні розвідки про роль українського фольклору в розвитку світової професійної музики [21; 22; 24; 25; 35] залишається маловідомою. Це й зумовило актуальність проблеми та вибір теми магістерської роботи “Роман Савицький-молодший – митець, музикознавець, бібліограф”.

Огляд літератури. Пошукова, музикознавча, бібліографічна діяльність Р. Савицького-мол. активізувала процес цілісної системи – пошуку, відновлення, впровадження до репертуару як виконавського, так і педагогічного й публікації тих композицій В. Барвінського, які вважались безповоротно втраченими. Це дало змогу музикознавцям С. Павлишин, О. Смоляку, Л. Кияновській, Н. Кашкадамовій, Б. Тихонюку, Л. Садовій, О. Криштальському, В. Грабовському, Л. Філоненку, О. Німилович, Л. Назар, О. Максимову, Г. Жук, М. Ластовецькому, Л. Соловей та ін. осмислювати, вивчати та аналізувати творчість композитора з позицій повноцінного розвитку естетичної та музично-теоретичної думки, що є важливим завданням сучасного мистецтвознавства і культурології. У всіх цих працях, на жаль лише згадується ім’я Р. Савицького-мол. як дослідника творчості В. Барвінського, а аналіз його різнобічної діяльності відсутній.

Мета статті: розглянути і оцінити з позицій сьогодення внесок Романа Савицького-молодшого в розвиток музикознавства і фортепіанної культури Галичини загалом і відродження творчої спадщини українських композиторів та виконавців, а Василя Барвінського і Романа Савицького зокрема, визначити при цьому перспективність їх результатів для майбутнього піднесення музичного мистецтва й музичної педагогіки.

Виклад основного матеріалу. Ім’я Романа Савицького-молодшого добре знає в українських мистецьких колах Заходу, а від 1990-х років почало щораз частіше звучати в Україні. З політичних міркувань його ім’я, як і діяльність батька, славного піаніста Романа Савицького, його вчителя – Василя Барвінського, багатьох композиторів, музикознавців, представників української інтелігенції, які під впливом конкретних життєвих і суспільно-політичних причин усвій час були змушені емігрувати з рідної землі довгий час замовчувались. Але вони залишилися патріотами своєї батьківщини, і де б не проживали, не мислили себе без України і продовжували й продовжують працювати для збагачення рідної культури, а в часи відродження Української незалежної держави почали нав’язувати тісніші контакти з рідним краєм. До числа таких подвижників українського музичного мистецтва належить і Роман Савицький-молодший.

Роман Савицький-молодший народився 9 березня 1938 року у Львові в родині піаніста-педагога, мистецького діяча Романа Савицького (1907 – 1960) та письменниці Івонни Савицької (з

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛОГРАФ”

дому Трешневських). Щодо дати свого народження, то він сам зауважує, що “було неабиякою честю народитись того ж дня, що й Т. Шевченко” [4], рік народження виявився теж “знаковим” для нього: саме в 1938 році урочисто святкували 50-річчя видатного українського композитора та музичного діяча В. Барвінського.

Події Другої світової війни відірвали Р. Савицького-батька разом з родиною від рідного краю, закинувши в Німеччину, згодом США. Музикант намагався продовжувати служіння українській музиці: заснував та був директором музичних шкіл у Карлсфельді та Бертесгадені (Німеччина, 1945 – 1949), організував школи в таборах емігрантів, давав концерти, облаштував у США український музичний інститут (1952 рік, першу подібну спробу там здійснив Михайло Гайворонський ще у 1924 році) та численні філії в одинадцяти інших американських містах. На протязі семи років був його директором. Основною метою інституту було плекання української музики в усіх її проявах. У музичному інституті провадив видавничу діяльність у царині українських праць з історії і теорії музики. Успішна участь численних вихованців інституту в різних конкурсах і фестивалях давала нагоду популяризувати кращі зразки української музики в американському середовищі.

Роман Савицький-молодший, випускник Українського музичного інституту в Америці (клас фортепіано Р. Савицького-батька, Філадельфія), отримав диплом УМІ від 20 травня 1961 року. З цього часу син пам’ятає настанови батька “...вчися бо пропадеш. Працею поки можеш і не нарікай на працю”, що стало життєвим кредо Р. Савицького-молодшого [32]. Протягом навчання в інституті досить часто виступав у концертних програмах як соліст та акомпаніатор: 29.12.1957 року – супроводжував гру Володимира Цісика (скрипка) – сольний концерт; 1958 рік – концерти в Балтиморі та Нью-Йорку; 16.02.1958 рік – концерт Альберто Лисий (скрипка), Оксана Сов’як (контральто), супровід – Р. Савицький-молодший.

Поряд зі студентами УМІ М. Винницькою, Т. Збир, І. Кондрюю, Ж. Кравців, О. Масюк, Л. Одежинською, М. Стардницькою, П. Рилко, Г. Сагатом, О. Цегельською, Р. Савицький-молодший отримав звання визначного студента. Створив “біографічний словник українських музик”.

У час навчання в УМІ і після його закінчення входив до гуртка молодих українських музик “Кружок українських молодих музик”, члени

якого часто виступали з концертами, тематичними вечорами, доповідями, лекціями, присвяченими окремим композиторам зарубіжжя, зокрема Америки, та найбільше – представникам українського музичного мистецтва [10, 46 – 49].

Вищу освіту, ступінь бакалавра здобув у “Ла Скал Коледж” у Філадельфії 1961 року, диплом магістра бібліотечних наук Р. Савицький одержав 1962 року в “Інституті Технологій Дрекселя” (Філадельфія). Працював як бібліотекар, виготовляв кінофільми, озвучені українською музикою (зокрема, симфонічною), писав статті на музичні теми та про українську кінематографію [10, 56].

Покидаючи Україну в 1944 році, Савицькі максимально зібрали і вивезли за кордон матеріали зі свого архіву, що стосувались творчості В. Барвінського (унікальні світлини, документи, автографи, музикознавчі праці) та концертно-педагогічної діяльності самого піаніста Р. Савицького, які й увійшли до “Альманаху” і до “Барвінськіани” в архіві Савицьких і стали основою для відродження знищеної спадщини композитора-мученика.

Серед *віднайдених творів Василя Барвінського*, які вдалося зібрати Роману Савицькому-молодшому від 1963 року в архівах відомих виконавців, композиторів, музикознавців знаходимо 24 композиції (2 оркестрові, 10 фортепіанних, 4 віолончельні, 6 вокальних, 2 хоріві) [19].

Детальна праця Романа Савицького-молодшого над пошуком творів Василя Барвінського привела дослідника до думки про зникнення майже тридцяти композицій [20].

Поряд з документами та різними матеріалами про творчу спадщину Василя Барвінського зі свого архіву, Роман Савицький-мол. подарував музею Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського “*Альманах – збірник матеріалів про життя і творчість Василя Барвінського*” [26] з архіву свого батька і свого особистого пошукового доробку, куди увійшли фоторепродукції нот, концертних програм, фотосвітлин, різноманітних рецензій, автографів, окремих видань та інші документи від 1920 до 2000 року (12 розділів). Над реставрацією, упорядкуванням матеріалів альбому Роман Савицький-молодший працював понад 40 років.

Роман Савицький-молодший автор чималої кількості праць, що розкривають творчий і життєвий шлях В. Барвінського. Випуски 1 та 5 “Барвінськіани” в Архіві Р. Савицького-мол. винятково присвячені переліку музикознавчих статей та рецензій Василя Барвінського [17; 18].

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛІОГРАФ”

У розділі “Автобіографічні публікації” вміщено більші роботи композитора, в яких він висвітлює власну особу “крупним планом”.

Сьогодні можна з упевненістю сказати, що такі пошуки дали позитивний результат, що зумовило появу в 1990 – 2009 роках численних публікацій фортепіанних, хорових, вокальних творів В. Барвінського у Львові, Тернополі, Дрогобичі, які переважно були надані редакторам-упорядникам збірок саме Р. Савицьким-мол. Ці нотні видання стали чудовим педагогічним і виконавським репертуаром як для талановитої молоді, так і відомих виконавців як О. Криштальський, М. Крушельницька, О. Рапіта, на долю яких випала нагода виконання нововіднайдених фортепіанних творів В. Барвінського – Сонати, Концерту, трьох Прелюдій.

Працюючи у США над історичними, фольклорними, музикознавчими працями, вчений підтримував тісні творчі й приятельські відносини з друзями батька Романа Савицького, відомими виконавцями, композиторами, музикознавцями, які проживали в еміграції – Дарією Гординською-Каранович, Василем Витвицьким, Зіновієм Лиськом, Любкою Колесою, Юрієм Оранським, Миколою Шлемкевичем, Степаном Максимюком, Ігорем Соневицьким, Юліаною Осінчук, Романом Левицьким, Йосипом Гошуляком, Святославом Гординським, Міхаелем Грілло, досліджуючи їх творчість, публікуючи монографії й окремі наукові статті.

Р. Савицький-мол. підтримував листування з композиторами і музикознавцями в Україні – Анатолієм Кос-Анатольським (від 1979 р.), Миколою Колесою, Орестом Яцківим і сьогодні продовжує творчо-наукову співпрацю зі Стефенією Павлишин, Наталією Кашкадамовою, Зіновією Штундер, Іваном Лисенком, Миколою Ластовецьким, Володимиром Грабовським, Людомиром Філоненком, Олександром Німилевич, Людмилою Садовою.

Серед вагомих монографічно-бібліографічних праць Р. Савицького-мол. – “Микола Лисенко в джерелах Заходу”, яка побачила світ у 1992 році у видавництві “Ключі” у Кренфорді. У цьому особливому виданні (англійською мовою) для шанувальників лисенкознавства в англomовному світі вперше зібрано критичні огляди літератури про корифея, які з’явилися у різних країнах, починаючи від 1868 року. Уже 1993 року наукова стаття українською мовою зі скороченнями “Микола Лисенко в наукових і науково-дослідних публікаціях Заходу” вийшла в Записках НТШ у Львові [28].

Наступні видання такого плану стосуються

творчості: композитора, музикознавця Василя Барвінського (“В. Барвінський: Вибрані матеріали про життя і творчість із родинного архіву Р. Савицького і Р. Савицького-мол.”) [33], піаніста Романа Савицького (“Піаніст психічної погоди”) [36] та композитора і музикознавця Зіновія Лиська (“Творчість Зіновія Лиська”) [38].

Ґрунтовні дослідження Романа Савицького присвячені славетній українській піаністці Любці Колесі [30], яка першою здійснила записи на кількох фірмах на Заході, починаючи від 1928 року; творчості композитора Юліуша Зарембського; традиціям СУПРОМу в Північній Америці [31], чимало статей про відродження з попелу творчості Василя Барвінського [17 – 20; 26; 27; 37]. В окремих числах Альманаху Українського народного союзу були опубліковані розлогі розвідки: про композиторів та виконавців неукраїнського походження, які проживали і працювали у Львові; про композиторів від Бортнянського до Балея, які творили за межами традицій українського простору.

Особлива заслуга Романа Савицького-мол. – музикознавця полягає у підготовці величезної кількості гасел, присвячених представникам української культури, опублікованих у різноманітних іншомовних енциклопедіях Заходу (які повертали наших митців нашій культурі), присвячені В. Барвінському, О. Кошицю, М. Леонтовичу, З. Лиську, Р. Савицькому, Д. Каранович, Л. Колесі, Х. Петровській, Б. Максимовичу, Т. Микиші, Р. Рудницькому, О. Слободянику, Ф. Бокаріус та ін. Варто зазначити, що Р. Савицький-мол. був музичним редактором англomовного видання Енциклопедії України за редакцією В. Кубійовича та Енциклопедії української діаспори за редакцією Василя і Дарії Маркусів [5; 6; 41; 42].

Слід звернути увагу й на біографічно-критичні статті про вже згаданих особистостей, а також про Ф. Ліста, Д. Бортнянського, О. Мишугу, Б. Бартока, В.А. Моцарта та його сина, опубліковані у різних періодичних виданнях як на Заході, так і в Україні.

Від 1972 року Р. Савицький-мол. досліджує впливи українських мелодій та сюжетів на твори світової музики, виступаючи в США та Канаді з доповідями, радіопрограмами, публікуючи наукові статті (близько 40!) у різних виданнях заходу і України. Публікації, здійснені за кордоном – опубліковані англійською мовою, як зазначає дослідник для поширення слави про українську народну і професійну музику в англomовних колах. До таких розвідок належать статті про використання у світовій музиці народних

українських пісень [21; 22; 35], зокрема “Їхав козак за Дунай”, “Ой не ходи Грицю”, “Віють вітри”, “Щедрик”, “Топак у світовій музиці”, заторкуючи такі теми як “Повість “Майська ніч” М. Гоголя в світовій музиці”, “Шевченкова слава в музиці російській”, український фольклор у творчості Бели Бартока, Курта Шіндлера та Голзі Стівінза тощо.

Чимало в доробку Р. Савицького-мол. рецензій та оглядів, як наприклад, на постановку опери В. Овчаренка “Лис Микита” за поемою І. Франка (1970), концертні програми київського хору “Думка” в Нью-Йорку (1992), вечір пам’яті першого директора УМІ Романа Савицького (1992), концерти і постановки під орудою диригента Юрія Оранського, на книжкові та нотні видання, авторами і упорядниками яких були Т. Богданська, В. Витвицький, А. Рудницький, І. Лисенко, Г. Нудьга, рецензії на записи відомих українських виконавців – З. Штокалка, М. Менцінського, О. Мишуги, Й. Гошуляка, Капели бандуристів ім. Т. Шевченка, О. Герасименко, В. Ємця.

У галузі кіноіндустрії в доробку Р. Савицького-мол. є як рецензії на кінофільми, так і створені ним, чи за його участі картини. До рецензій належать відгуки на фільм “Ювілейна Пластова зустріч” (1962), яка вийшла у часописі “Пластовий шлях” у 1973 році [14], де автор розповідає про власний монтаж фільму. Роман Савицький-мол. брав участь у монтажі ще двох фільмів режисера С. Новицького “Шевченко у Вашингтоні” (1965) [12], який розповідає про відкриття пам’ятника Кобзарю у столиці США (скульптор Л. Молодожанин), а також “Відгомін минулого” (1975) [15] про перших українських поселенців у Канаді та їх вклад у розвиток цієї країни. Про ці фільми Савицький Р.-мол. написав огляди-рецензії, опубліковані у американській пресі [12; 15].

Про відомого американського режисера українського походження Святослава Новицького перу Р. Савицького-мол. належать дві статті, які розкривають віхи творчої діяльності митця [13; 23].

У 1975 році у журналі “Сучасність” з’явилася стаття Савицького Р.-мол., в якій зроблено спробу порівняти два варіанти шедевр О. Довженка “Земля”, до цензури 1930 року і після неї [16].

Роман Савицький-мол. вів широку грунтовну редакційну роботу в багатьох енциклопедичних довідниках, а також у журналах “Музичні вісті” (Джерзі Сіті) – член редколегії (1971), “Сучасність” (Мюнхен-Нью-Йорк, 1976 – 80), “Бандура” (Нью-Йорк, від 1990 р.). Надто цікаві його літературні спроби, мініатюри, музичний гумор, які публікувалися неодноразово у Календарях та Альманахах УНСоюзу [34].

Висновки. Музикознавча і бібліографічна праця Романа Савицького-мол. як в еміграції, так і в Україні позначена ґрунтовними дослідженнями в галузі історії української музики та високими моральними принципами. У своїх працях він підносить думку читача над конкретикою окремого питання і спрямовує його погляд на ширше загальномистецьке й суспільне значення явища чи процесу, й завжди вміє побачити у загальній тенденції завдання для щоденної праці. Як зазначав видатний музикознавець В. Витвицький, Р. Савицький-мол. “представник однієї з музичних династій, яких у нашому минулому було чимало” [3, 195], а замилювання до музики перебрав від свого батька, як також і нотні матеріали, книжки, фотографії. “Зацікавлення цими матеріалами витворило в нього бібліографічну і особливо дискографічну вмілість. При своїй науковій точності й кмітливості він зумів дати на сторінках “Українського тижневика” і “Сучасности” та інших періодичних видань помітний вклад у нашу музичну публіцистику й науку” [3, 195].

Вагомий науковий і публіцистичний доробок Р. Савицького-мол. в справі відродження творчості Василя Барвінського, який має великий вплив на розвиток української музики і музикознавства. Дослідник своєю працею будує мости між Сходом і Заходом, які забезпечують духовний обмін цінностями між Україною і світовою спільнотою.

1. Барвінський В. Твори для фортепіано / Упорядник С. Павлишин. – К.: Музична Україна, 1988.

2. Василь Барвінський Статті. Листи. Спогади / Ред.-упор. В. Грабовський. – Дрогобич: Посвіт, 2008.

3. Витвицький В. Зміна // Витвицький В. Музичними шляхами. – Нью-Йорк: Сучасність, 1989. – С. 192 – 199.

4. Грабовський В. З роду подвижників // Музика. – 2008. – № 4. – Свобода (Нью-Йорк). – липень – серпень. – С. 24 – 26.

5. Енциклопедія України / Ред.: В. Кубійович, Д. Струк. – Торонто, 1976.

6. Енциклопедія української діаспори / Ред.: В. і Д. Маркуси. – Нью Йорк, 1976.

7. Кашкадамова Н. Роман Савицький – піаніст і педагог // Музика. – 1991. – №4. – липень-серпень. – С. 21, 24.

8. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. – Тернопіль: АСТОН, 2000. – С. 195.

9. Криштальський О. Спогади про видатних львівських піаністів // Бібліографія українознавства. – Вип. 2: Бібліографія та джерела музикознавства. – Львів, 1994. – С. 55 – 65.

10. Оранський Ю. Філядельфія. Па. // Про пам’ятна книга Українського музичного інституту в Америці з

“РОМАН САВИЦЬКИЙ-молодший – МИТЕЦЬ, МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, БІБЛІОГРАФ”

нагоди десятиліття його існування. – Нью-Йорк, 1963. – С. 46 – 49, 56.

11. Павлишин С.В. Барвінський. – К.: Музична Україна, 1990.

12. Савицький Р.-мол. Прем'єра фільму “Шевченко у Вашингтоні” // Свобода. – 1965. – 5 лютого.

13. Савицький Р.-мол. Віртуоз екрана: з приводу фільмів С. Новицького // Свобода. – 1972. – 9 травня.

14. Савицький Р.-мол. Фільм “Ювілейна Пластова зустріч – 1962” – із записок монтажиста // Пластовий шлях (Торонто). – 1973. – Ч. 4. – С. 33 – 38.

15. Савицький Р.-мол. “Відгомін минулого” // Свобода. – 1975. – 26, 29 квітня.

16. Савицький Р.-мол. Поміри “Землі” О. Довженка // Сучасність. – 1975. – липень-серпень. – С. 106 – 112.

17. Савицький Р.-мол. Автобіографічні публікації Василя Барвінського // Барвінськіана в Архіві Р. Савицького-мол. – Вип. 1. – Машинопис. – 3 с.

18. Савицький Р.-мол. Перелік статей Василя Барвінського // Барвінськіана в Архіві Р. Савицького-мол. – Вип. 5. – Машинопис. – 14 с.

19. Савицький Р.-мол. Віднайдені музичні твори (з 1963 року) // Барвінськіана в Архіві Р. Савицького-мол. – Вип. 3. – Машинопис. – 2 с.

20. Савицький Р.-мол. Невіднайдені музичні твори // Барвінськіана в Архіві Р. Савицького-мол. – Вип. 4. – Машинопис. – 2 с.

21. Савицький Р.-мол. Всесвітня музика й український мелос // Сучасність. – 1985. – Ч. 1.

22. Савицький Р.-мол. Українська пісня у світі // Сучасність. – 1987. – № 1. – С. 65 – 74.

23. Савицький Р.-мол. С. Новицькому в альбом // Свобода. – 1987. – 22 грудня.

24. Савицький Р.-мол. Чужі столи з нашими китицями // Україна (Київ). – 1992. – № 18. – С. 24 – 25.

25. Савицький Р.-мол. Натхненні образом Мазепи. // Музика. – 1993. – № 1. – С. 26 – 27.

26. Савицький Р.-мол. “Альманах” – збірник матеріалів про життя і творчість Василя Барвінського. – Машинопис. – Кренфорд (США), 2000.

27. Савицький Р.-мол. Віднайдено великий твір В. Барвінського // Музика. – 1993. – № 6. – С. 21.

28. Савицький Р.-мол. Микола Лисенко в наукових і науково-дослідних публікаціях Заходу // Записки НТШ: Праці Музикознавчої комісії. – Т. ССXXVI. – Львів, 1993. – С. 322 – 333.

29. Савицький Р.-мол. Життя у високому мистецтві: Дарії Каранович в її 90-ліття // Свобода. – 1998. – 9 жовтня.

30. Савицький Р.-мол. Звукозаписи Любки Колесси // Записки НТШ: Праці Музикознавчої комісії. – Т. ССXXXII. – Львів, 1996. – С. 408 – 413.

31. Савицький Р.-мол. Традиції СУПРОМу в Північній Америці // Союз Українських Професійних Музик у Львові: Матеріали і документи / Ред.-упор.: В. Сивохіп і Р. Стельмащук – Львів, 1997. – С. 55 – 60.

32. Савицький Р.-мол. Мій тато // Свобода. – 1999. – 27 березня.

33. Савицький Р.-мол. Василь Барвінський. Вибрані матеріали про життя і творчість із родинного

архіву Романа Савицького. – Кренфорд (США), 2000. – 192 с.

34. Савицький Р.-мол. Бібліографія друкованих писань (вибране із років 1961-2001). – Машинопис. – 14 с.

35. Савицький Р.-мол. Українська пісня та американські композитори // Українська тема у світовій культурі: Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського / Ред.-упор.: М. Копиця, О. Голинська. – Вип. 17. – Київ, 2001. – С. 184 – 199.

36. Савицький Р.-мол. Піаніст психічної погоди. – Кренфорд, Нью-Джерсі (США): Ключі, 2003.

37. Савицький Р.-мол. Хронологія нововідкритого фортепіяного концерту f-moll Василя Барвінського (реконструкція подій) // Василь Барвінський у дослідженнях та матеріалах / Ред.-упор. В. Грабовський. – Дрогобич: Посвіт, 2008. – С. 60 – 63.

38. Савицький Р.-мол. Творчість Зіновія Лиська. – Кренфорд, Нью-Джерсі (США). – 1995. – С. 1.

39. Філоненко Л. Лекції про українські мелодії в світовій музиці // Свобода. – 2002. – 20 вересня.

40. Яцків О., Громіш І. Фортепіанний збірник Романа Савицького для початківців: його виховна і педагогічна спрямованість // Українські композитори дітям: Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції. – Дрогобич: Вимір, 2004. – С. 75 – 83.

41. Sawycky R. Barvinsky Vasyl, Koshetz Alexander, Leontovych Mykola, Lysko Zenowij, Lysy Alberto, Sawycky Roman // The International Cyclopedia of Music and Musicians. – New York, London, 1975.

42. Sawycky R. Lubka Kolessa, Boris Maximovich, Taras Mykyscha, Chriatina Petrowska, Roman Rudnytsky, Sawycky Roman, Alexander Slobodyanik // The Piano in Concert / Comp. G. Kehler. – N.J., London, 1982.

Стаття надійшла до редакції 20.07.2010

Джерела мудрості

“Музика запалює весь світ, душу
окрилює, сприяє лету уяви”

Платон
давньогрецький філософ

“Музика здатна здійснювати відомий
вплив на етичну сторону душі, і оскільки
ця музика володіє такими властивостями,
то, очевидно, вона повинна входити до
числа предметів виховання молоді”.

Аристотель
древньогрецький філософ

